

ОСОБЛИВОСТІ СПАДКУВАННЯ ЖИТЛА ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ ДЕРЖАВ

Кривов'яз Є.С.,

*студент юридичної кафедри
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна
e-mail: Gzekakiev@gmail.com*

Олійник О.Б.,

*д.ю.н, професор
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна
e-mail: oliinykob@krok.edu.ua*

У зв'язку з налаштуванням політичного курсу України на інтеграцію до Європейського Союзу та всебічним відшаруванням від радянського минулого, слід усвідомити та зрозуміти, що виникає потреба в реформуванні та приведення у відповідність національних норм спадкування з європейськими та загальноновизнаними міжнародними стандартами. Втілення У цьому контексті важливе значення мають теоретико– правові основи забезпечення спадкових прав в міжнародному спадковому процесі та їх організаційно–правове забезпечення з використанням позитивного зарубіжного досвіду з метою вдосконалення й підвищення ефективності спадкових правовідносин та імплементація даних норм на рівні українського законодавства.

Регулювання спадкових відносин в Україні забезпечуються вітчизняними нормативно-правовими актами. Однак законодавство України у сфері спадкування має прогалини. Зокрема, пов'язані з останніми подіями, що відбуваються на території нашої держави.

Конституція України гарантує кожному громадянину право володіння, користування та розпорядження своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом [1].

Стаття 1216 ЦК України визначає спадкування як перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців) [2]. Сукупність правових норм, які регулюють умови і порядок спадкування, є підгалуззю цивільного законодавства, який іменується «спадковим правом» або «правом спадкування». Внаслідок цього поняття «право спадкування» можна розглядати у двох значеннях: об'єктивному та суб'єктивному.

Право спадкування у об'єктивному сенсі – це сукупність правових норм, які регламентують відносини спадкування (спадкові відносини), зокрема, визначають порядок та межі переходу прав і обов'язків від померлої особи до спадкоємців та інших осіб; припинення особистих прав і обов'язків тощо. За своєю сутністю воно збігається з поняттям «спадкове право».

Право спадкування у суб'єктивному сенсі – це право учасника цивільних відносин бути спадкоємцем після смерті фізичної особи. Це складне суб'єктивне право охоплює низку правомочностей, що з'являються у спадкоємця у зв'язку з відкриттям спадщини (право на прийняття спадщини,

право на розподіл спадкоємцями спадкової маси, право на підтвердження законності набуття спадкового майна тощо). За своєю сутністю воно збігається з поняттям «право на спадкування».

Спадкування – це цілий комплекс самостійних, але водночас взаємопов’язаних між собою правовідносин: правовідносин, що виникають із факту відкриття спадщини; правовідносин, що виникають відносно охорони спадкового майна; правовідносин із факту прийняття чи відмови від спадщини; правовідносин щодо виконання заповіту тощо [3].

Тому не випадково, право спадкування тісно пов’язане саме з правом власності, оскільки спадкування дозволяє власнику реалізувати своє право щодо розпорядження майном, є одним із найпоширеніших засобів набуття права власності і слугує його охороні [4].

Список використаних джерел:

1. Конституція України. Прийнята на п’ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. – К.: Парламентське видавництво, 2006. – 14 с.
2. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Заїка Ю.О. Спадкове право в Україні: Становлення і розвиток: Монографія. 2-е вид. – Київ: КНТ, 2007. – 288 с.; Фурса Є. Спадкування з іноземним елементом: порівняльний аспект, теорія і практика // Ю.О.Заїка – Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2013. – № 4(98). – С. 91.
4. Нелін О. «Двір» («дворище») в сімейній і соціальній організації українського соціуму та у спадковому праві України (XI – XIX ст.) // О. Нелін – Юридична Україна. – 2014. – № 4. – С. 4.